

"PROHIBICIJA JE V NASPROTJU Z NARAVO"

MOKRAČI SO POVEDALI SVOJE, ZDAJ BODO PA SUHAČI SEDEM DNI BRANILI SVOJE STALIŠČE

Slavni zdravnik je izjavil, da zmerni pivci dalj časa žive kot pa popolni abstinenti. — Zadnje so bile ženske na vrsti. — Značilna izjava predsednika zborničnega judicijarnega odbora. — Smith je pri volitvah zato propadel, ker so bili proti njemu organizirani butlegarji.

WASHINGTON, D. C., 4. marca. — Danes so bili pred zborničnim justičnim odsekom zaslišane zadnje priče, ki so pričale proti prohibiciji oziroma osemnajstemu amendentu.

Bile so večinoma same ženske, predsednice oziroma članice raznih protiprohibicijskih družb.

To je bil zadnji dan, ki je bil na razpolago mokračem, da povedo svoje mnenje.

Jutri bodo prišli suhači na vrsto in bodo imeli sedem dni priliko, da pojasnijo vse, kar jim je na srcu.

Značilna je naslednja izjava predsednika justičnega odbora, poslanca Grahama:

— Odkar so začeli ljudje uživati alkoholne pijače, se je izjalovil vsak poskus, da bi bilo mogoče ta običaj nasilno zatreti. Uživanje alkoholnih pijač je v neločljivi zvezi s človeško naravo.

Norman Johnson iz New Yorka je izjavil, da ima neovrgljive dokaze, da je bil pri zadnjih predsedniških volitvah Smith samo zato poražen, ker so bili proti njemu organizirani butlegarji.

Mrs. Montgomery iz Philadelphije je pričala, da so študentje na neki zabavi popili 297 steklenic žganja.

Dr. Stewart Paton iz Baltimora, psihiater John Hopkins univerze, je rekel: —

— Zmerni pivci imajo dosti večjo priliko, da dosežejo visoko starost kot pa popolni abstinenti. Vsa dežela trpi na "prohibicijski razrvanosti". Posebno na moralo mladine ima prohibicija uničujoč vpliv. Vlada je prepovedala uživanje opojnih pijač. — Mladina je na to prepoved s tem odgovorila, da jih uživa v preveliki meri.

ANGLEŠKI PRINC SE NE BO VRNIL

Od napada malarije je okrevaval, pa tudi kralju v Londonu se je obrnilo na boljše. — Oblednica kraljeve bolezni.

NAIROBI, Afrika, 4. marca. — Angleškemu prestolonasledniku, ki je pred par dnevi zbolel na malarijo, se je obrnilo na boljše. Bolezen je že precej napredovala, toda zdravnikom se je pravočasno posrečilo, da so zaustavili širjenje bolezni.

Neki oficijelni buletin se glasi: — Waleski princ bo v par dneh popolnoma okrevaval ter bo dne 9. marca nadaljeval svoje potovanje proti Ugandi.

Ta buletin le potrjuje domnevo zdravnikov, da bolecen ne bo dolgo trajal in da je bo srečno prešel.

Nekateri so celo govorili, da se bo moral čimprej vrniti v London, kar pa zaenkrat še ni potreba.

LONDON, Anglija, 4. marca. — Danes, akoro ob obletnici svoje teške bolezni, se je kralj prvič udeležil javne cerimonije v Bucking-

ham palači ter je odlikoval sto oseb, ki so mu bile predlagane v odlikovanje.

Zdravniki so povsem zadovoljni z njegovim stanjem.

Zadnje dni se je nekoliko slabega počutil in po Londonu so že začele krožiti govorice, da bo pozvan waleški princ iz Afrike nazaj v London.

DESET TISOČ STUDENTOV ŠTRAJKA

MANILA, Filipinsko otočje, 4. marca. — Danes je tukaj zastrajkalo sedemdeset dijakov visoke šole v protest proti ameriški učiteljici, Mabel Brummit, ki je označila filipinsko pleme kot "manjvredno". Vodsivo zavoda je odpustilo učiteljico iz službe, obenem je pa tudi izključila štiri dijake kot voditelje štrajka.

VELIKI VIHARJI V AVSTRALIJI

SYDNEY, Avstralija, 5. marca. — Zadnji teden so po vsej deželi divjali veliki viharji. Železniška zveza je bila na več mestih prekinjena. Danes je dospelo sem petdeset potnikov, kojih vlak je bil enajst dni ustavljen v puščavi. Bili so vsi sestradani.

HAITČANI PROTESTIRAJO

Hooverjevo administracijo dolže, da je v zvezi s sedanjim predsednikom Borno ter da vleče prebivalstvo za nos.

PORT AU PRINCE, Haiti, 4. marca. — Posebna komisija, katero je imenoval predsednik Hoover, je danes nadaljevala z zaslišanji pritožb tukajšnjega prebivalstva.

Značilna je bila izjava neke delegacije, ki je rekla, da je ostal predsednik Borno samo vsled tega, ker mu grede Združene države v vseh ozirih na roko. Če ta tveča, se ameriške oblasti poslužijo tudi sile in nasilja samo, da ustrežejo predsedniku Borno. Predsednik Borno in ameriški visoki komisar delata roko v roki, in vse kar napravita, je v škodo haitskemu prebivalstvu.

Nacionalisti pravijo, da vsebuje haitška konstitucija, ki je bila uveljavljena leta 1918 posebno klavzulo, ki omogoča predsedniku Borno, da je še danes na krimilu.

Določba namreč določa, naj se vrše nove volitve dne 10. januarja in sicer v letu, ko bo enakoštevno. Izraz "enakoštevno" se da razlagati na več načinov, in umevno je, da si ga predsednik in Amerikanci tako razlagajo kot je njim povšeči.

V ustavi ni niti enkrat izrecno določeno, katerega leta naj se volitve vrše.

Razburjenje med prebivalstvom neprestano narašča, in v interesu ameriškega državnega departmanta bo, da kaj ukrene v tej zadevi.

STUDENTI IN PIJACA

WILLIAMSTOWN, Mass., 4. marca. — Na tukajšnjem William College je 606 študentov. Tri četrtine jih je zato, da se 18. amendent odpravi. Razen malenkostnega števila, so vsi navdušeni za lahka vina in pivo. Med njimi jih je tudi nekaj, ki se ne branijo žganja.

VOLITVE V BRAZILJI

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 4. marca. — Na temelju poročil, ki so dospela iz petnajstih držav, se da domnevati, da bo dobil pri volitvah vladni kandidat Julio Prestos najmanj 200.000 glasov večine. Udeležba pri volitvah je bila sorazmerno zelo pichla.

KOMUNISTIČNE DEMONSTRACIJE NA ROMUNSKEM

V dveh mestih so se vršili spopadi med policijo in demonstranti. Nad petdeset demonstrantov je bilo aretiranih.

BUKAREŠTA, Romunska, 4. marca. — V mestu Piteshti so se završili včeraj resni nemiri, katere so izzvali komunisti. Ko je hotela policija preprečiti demonstracije, se je morala poslužiti revolverjev in krepelcev, česar posledica je bilo deset težko ranjenih.

Podobni nemiri so se završili tudi v Jassy. Štirinpetdeset komunistov je bilo aretiranih.

Tudi iz raznih drugih krajev Romunske poročajo o sličnih izgredivih.

PRAGA, Čehoslovaška, 4. marca. — Pred mestno hišo, v kateri se je vršila proslava na čast osemdesetletnemu predsedniku Masaryku, se je zbralo nad tisoč komunistov, ki so začeli demonstrirati.

Policija jih je razgnala ter aretirala sedem kolovodij.

Po vsej deželi so se vršile svečanosti na čast predsedniku Masaryku, ki je praznoval osemdeseto obletnico svojega rojstva.

BOMBNA EKSPLOZIJA V JUGOSLAVIJI

SOFIJA, Bolgarsko, 4. marca. — Iz Niša poročajo, da so na glavnem trgu eksplodirale tri bombe in ranile večje število oseb. Kdo je položil bombe, se zaenkrat še ni dalo dognati.

PREROK SE JE PRELEVL V IGRALCA

RIM, Italija, 4. marca. — Znan indijski prerok Krišnamurti, ki se je izdal za drugega Mesijo, je opustil svoje bogoslovne študije ter sklenil pogodbo z neko filmsko kompanijo v Hollywoodu. V najkrajšem času bo nastopil v nekem zvočnem filmu ter igral glavno vlogo.

A. TARDIEU IŠČE POMOČI BANKIRJEV

Posvetoval se je v namenu, da si zagotovi podporo za svoj finančni program. — Za razvoj dežele bo zahteval pet milijard frankov.

PARIZ, Francija, 4. marca. — Ministrski predsednik Andre Tardieu se je posvetoval danes z bankirji in gospodarskimi strokovnjaki v namenu, da si zajame njihovo podporo za svoj vladni finančni program.

Pozneje se je sestel s člani svojega kabineta ter konferiral z njimi, kakšno stališče naj zavzamejo jutri v parlamentu, ko se bo vršilo glasovanje za zaupnico.

Kabinet se mora pripraviti na vsestransko debat. Ako bo preživel jutrišnjo preizkušnjo, se mu ni treba v bodočnosti ničesar bati.

V imenu socialistov bo interpelliral novo vlado Leo Blum, v imenu radikalcev pa Edouard Herriot.

Tudi Marcel Cahin, voditelj komunistov, bo postavil več važnih vprašanj, na katera bo moral dobiti več ali manj zadovoljiv odgovor.

Tardieu se nada najmanj 40 glasov večine. Če bo hotel to doseči, bo moralo biti oddanih zanj najmanj 300 glasov.

Glavna debata se bo vršila glede proračuna. Tardieu namerava zahtevati za narodni oziroma državni razvoj vsoto petih milijard frankov.

Ako mu bo izrečena zaupnica, bo najbrž za naslednjega dne odpotoval v London ter prevzel načelstvo nad francosko delegacijo na konferenci petih velesil.

V Londonu ga nestrpno pričakujejo, kajti delo konference se je vsled francoske kabinetske krize zavleklo najmanj za štirinajst dni.

ZDRAVSTVENO STANJE BIVŠEGA PREDSEDNIKA

WASHINGTON, D. C., 4. marca. Bolniška strežnica je izjavila, da je bivši predsednik in član najvišjega sodišča William Howard Taft preživel "precej dobro noč".

Zdravniki se naravnost čudijo vztrajnosti, s katero se bori proti bolezni. Dasi je rešitev nemogoča, bo lahko ostal še par dni pri življenju, če ga ne zadene srečna kap.

BOLJŠEVIKI NAPADAJO AMERIKANCE

Sovjetsko glasilo očita ameriškim trgovskim odposlancem, da so se družili s proti revolucijonarji.

MOSKVA, Rusija, 4. marca. — Glasilo ruske komunistične stranke "Pravda" očita V. V. Gumbergu, podpredsedniku tukajšnjega kemičnega sindikata, da je sleparil in tudi drugače izrabljal službo v svoje lastne namene.

Gumberg je bil sivočasno načelnik nemško-sovjetske organizacije, ki je imela v Nemčiji svoj glavni stan.

"Pravda" napada istotako njegovega brata Alexa Gumberga, ki je bil sivočasno načelnik sovjetske tekstilne importne korporacije v New Yorku ter je sedaj član ameriško-ruske trgovske zbornice. Alex Gumberg je ameriški državljani.

"Pravda" je posebno vsled tega razburjena, ker je imel Alex Gumberg toliko drznosti, da se je vrnil v Rusijo kot zastopnik ameriških trgov.

Brata Gumberg sta se baje pajdalašila z raznimi ruskimi protirevolucionarji.

Nekaj teh protirevolucionarjev so sovjetske oblasti že usmrtilo oziroma jih vrgle v ječo.

"MRTVI" SIN SE JE POJAVIL

LONDON, Anglija, 4. marca. — Mrs. F. Newlove je ena najbolj srečnih žensk v Angliji. Za svojim sinom je žalovala že dvanaest let, ter je bila prepričana, da je padel v vojni. V oficijelnem seznamu je bil označen kot mrtve.

Te dni je pa dobila pismo iz Madrida, v katerem ji poroča sin, da so ga med vojno Nemci ujeli, po vojni se je pa klatil po vsej Evropi, dokler se ni zastalno naselil na Madžarskem. Zdaj je bogat, poračen, srečen in zadovoljen.

Srečna mati bo v najkrajšem času odpotovala k njemu.

POVODENJ V FRANCIJI

Tekom osemindesetih ur je padlo v Južni Franciji toliko dežja kot ga ponavadi ne pade v celem letu.

PARIZ, Francija, 4. marca. — Vsa dolina Tarna in pretežni del krasne francoske pokrajine Midi je pod vodo. Vsled neprestanega deževja so vse reke narašale. Take povodnji kot je sedanja, ne pomeni prebivalstvo južne Francije.

V zadnjih osemindesetih urah je padlo toliko dežja kot ga pade običajno v celem letu.

Reševalci iz Perpignana so sporočili, da ga 23 oseb izgubilo svoje življenje v valovju.

Reka Tarna je narasla za štirinajst metrov, torej za dva metra več kot je znašala njena najvišja višina leta 1905.

Vas Ambialet je popolnoma pod vodo. Prebivalstvo se je le težava rešilo na višje ležeče kraje.

Pri Lavauru se je porušilo na stotine hiš. Voda narašča vsled dežja in tajajočega se snega.

Ako ne bo začela voda kmalu upadati, se je bati še večjega števila človeških žrtev. Vse ceste in železniške prege v okraju Midi so pod vodo.

REYKJAVIK, Islandija, 4. marca. — V severnem delu otoka ni bilo že štirinšestdeset let take povodnji kot je nastala začetkom tega tedna.

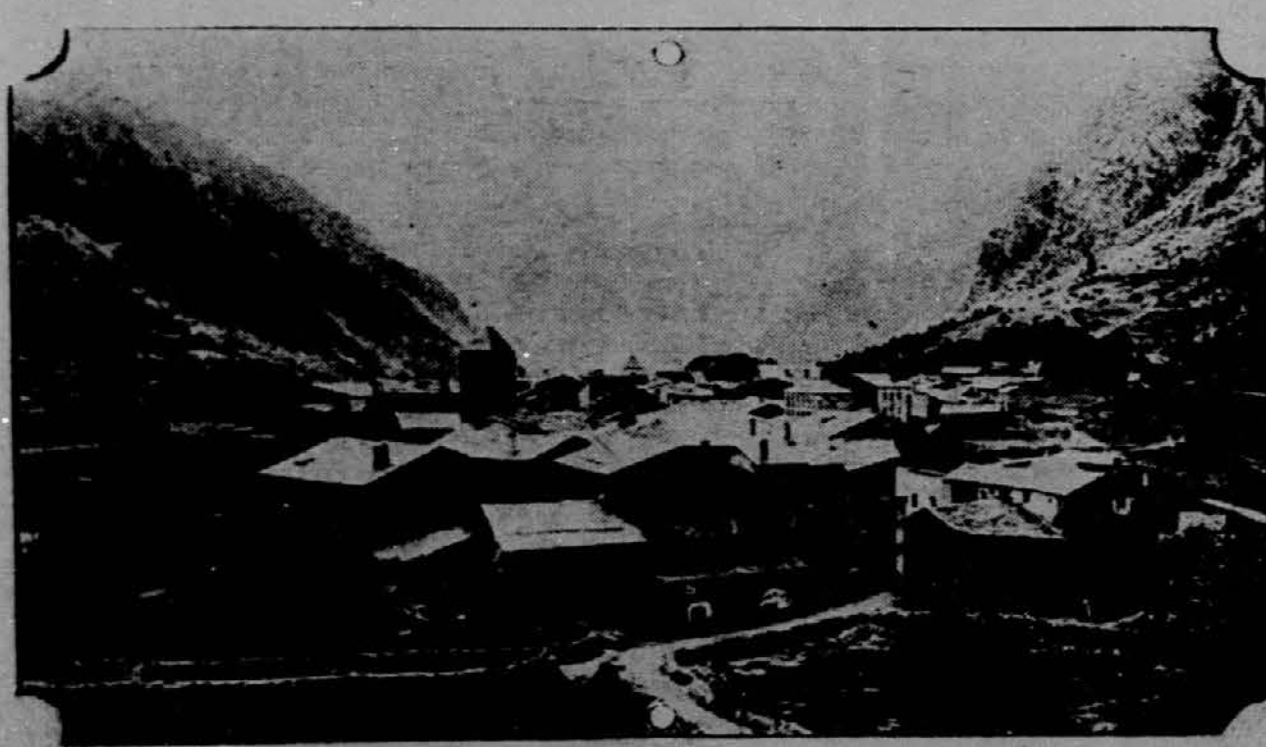
RIVEROV SIN SE JE ZAVZEL ZA OCETA

PAMPLONA, Španija, 4. marca. Sin bivšega španskega diktatorja Miguel Primo de Rivera je pozval na dvoboj artiljerijskega častnika Raxacha, ker je slednji žalil Primo de Rivera. V dvoboju sta bila oba precej nevarno poškodovana.

Miguel živi v Franciji ter se je pripeljal z avtomobilom na Španisko.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

NAJMANJŠA REPUBLIKA NA SVETU

Najmanjša republika na svetu Andorra v gorovju med Španijo in Francijo ima vsega skupaj pet vasi. Skupina francoskih finančnikov namerava zgraditi v Andorri velike igralnice po vzorcu onih v Monte Carlu.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRAH PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din	500	\$ 9.35	Lir	100	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.50	"	200	\$ 11.30
"	2500	\$ 46.00	"	300	\$ 16.80
"	5000	\$ 91.00	"	500	\$ 27.40
"	10.000	\$ 181.00	"	1000	\$ 54.25

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našimi zvezami v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih. NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

glavo, kajti danes je pepelnica
sreda.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KAREL ČAPEK

ČUDNA CELICA

To ni nič, — je rekel pisatelj Jandera — loviti tatove, to je znana stvar, toda bolj čudno je, če išče tat onega, katerega je okradel. Da boste vedeli, to se je zgodilo meni. Nedavno sem našel nekoga tovariša in mu rekel: "Ves kaj, človek, meni se zdi, da je moja zadnja povest nekemu ukradena."

"To sem spoznal na prvi pogled", je rekel tovariš, "anov je ukradena Cehova." Nekoliko mi je odleglo in ko sem bil aretiral nekoga kritika, sem mu rekel: "Neverjetna stvar, gospod, veš zakrivi človek plagiat in niti ne ve kako. Moja zadnja povest n. pr. je ukradena." "Vem," je rekel kritik, "in sicer Maupassant." Tako sem hodil od znanca do znanca. Kakor hitro začne človek na krivo pot zločina, ne ve, kdaj se bo ustavil. Samo pomislite: povest sem ukradel Gottfriedu Kellerju, Dickensu, D'Annunziju, iz Tisoč in ene noči, Charlesu Louisu Philippu Hamsunu, Stormu, Hardyju, Andrejevu, Rosseterju, Reymontu in celi vrsti drugih. Iz tega se vidi, kako se človek čedalje globlje pogreza v preprosto.

To še ni nič — je rekel gospod Bobek, stari kriminalist — to me spominja na slučaj, ko so imeli morilca, niso pa mogli najti njegovega umora. Toda nikar ne mislite, da se je to zgodilo meni. Prebival sem samo pol leta v kriminalu, v katerem je sedel poprej morilec. To je bilo v Palermu — je pripomnil gospod Bobek in skromno pristavil: — Bil sem tam samo zaradi nekoga kobilega, ki mi je prišel v reke na ladji. Događek sam mi je prepovedoval nadpaznik v poslopju. Učil sem ga namreč igrati "marjaš" in božji blagoslov pri Kohnu.

Kakor vidite, je bil paznik pobožen gospod. Neko noč torej sta videla policista — v Italiji hodita vedno po dva skupaj — kako beži po via Butera, ki vodi k smradljivemu pristanišču, neki možki. Prijela sta ga in strela, v roki je imel okrvavljeno bodalo. Peljala sta ga seveda na policijo, in sedaj: — "Fantič, povej nam, koga si zabodel?" Mladenič se je pričel tresti in je rekel:

"Umril sem človeka, toda več ne morem povedati. Če bi povedal več, bi prišli v nesrečo še drugi ljudje."

Več niso mogli izvedeti od njega. Seveda so pričeli takoj iskati truplo, toda niso ga našli. In tako so sklenili, da je treba prerezati vse drage pokojnike v zadnjem času. Toda, kakor se je izkazalo, so umrli vsi po krčevito na malarijo in sličnih stvareh. Zato so znova navali mladeniča. Povedal je, da se piše Marco Biago iz Castra Oiovanni in da je mizarski pomočnik. Dalje je priznal, da je zabodel kakih 20krat nekoga krščanskega

človeka in ga umoril. Toda koga je tako obdelaval ni hotel povedati, da ne postanejo nesrečni še drugi ljudje. Basta. Sicer si je želel samo božje kazni in se zaletaval z glavo ob steno. "Takega kesanja", je rekel paznik, "še ni videl nikoli nihče"

Kakor veste, ne verjamajo policisti človeku nobene besede. Govorili da Marco morda ni nikogar umoril in da laže. Potem so poslali bodalo na univerzo, in tam so ugotovili, da je kri na končnici bodala človeška kri in da je moralo bodalo prebosti srce. No, jaz ne vem, kako se to pozna. Toda kaj naj storim sedaj? Morila imajo ne pa umora. In to vendar ne gre, da bi prišel človek zaradi neznanega umora pred sodišče. Treba je vendar imeti corpus delicti. Med tem je Marco neprestano molil in prosil, naj bi ga vendar še postavili pred sodbo, da more delati pokoro za svoj smrtni greh. "Ti, porco, če hočeš, da te sodi pravica, moraš priznati, koga si umoril. Kar tako te ne moremo obesiti. Povej nam, prokleti osel, vsaj eno pričo."

"Jaz sem sam priča," je kričal Marco, "in prisegam, da sem umoril človeka!"

Torej, tako je bilo. Paznik mi je povedal, da je bil ta Marco posebno lep in priden človek in da niso imeli še nikoli tako pridnega morilca v ječi. Citati ni znal, toda v roki je imel neprestano sv. pisno, čeprav narobe ter je jokal vanj. Tako so poslali k njemu nekoga dobrodušnega župnika, da bi okrepčal njegovo dušo in pri tem previdno polzvedel, kako je z umorom. Vselej ko se je župnik vračal od Marca, si je brisal solze iz oči. Rekel je, da bo Marco, če se ne pokvari, nedvomno deležen velike milosti, ker je njegova duša željna pravice. Toda razen solz tudi župnik ni dosegel nič. "Naj me obesi!" in "basta," je rekel Marco. "da se bom vsaj kmalu spokoril za svojo veliko krivdo. Pravica mora biti." Tako je minulo nad pol leta in še vedno niso našli iskanega trupla.

Ko se jim je zdelo že preneumno, je rekel policijski ravnatelj: — "Mordiano, če že hoče biti Marco na vsak način obešen, potem mu dajmo umor, ki se je zgodil tri dni po njegovi aretaciji v Arnelu, kjer so našli umorjeno staro žensko. To je vendar sramota, tu imamo morilca brez umora in brez trupla, tam pa imamo tako fin in izrazit umor, brez morilca. Spravite to na kak način skupaj! Če hoče biti Marco obsojen, mu bo pač vseeno zakaj."

To so ponudili Marcu in mu obljubili, da bo dobil zato v najkrajšem času vrv in da bo imel potem mir. Marco je malo kolebal, potem pa je izjavil:

"Ne, če sem že obtežil svojo dušo z zločinskim umorom, vendar je nočem obtežiti še s takimi smrtnimi grehi, kako so laž, goljufija in krivo pričevanje."

Tako torej se ni moglo nadaljevati. Sedaj so mislili v kriminalu samo na to, kako bi se iznebili tega prokletega Marca.

"Veste kaj," so rekli jetniškemu mojstru, "storiše na kakšen na-

čin, da more pobegniti. Postaviti ga pred sodišče, ni mogoče, to bi našle osramotilo — da bi ga pa izpuštili, ko vendar sam priznava umor, pa tudi ne gre. Glejte, da bo ta cane maledetto kakorkoli neopaženo izginil."

Torej dobro, od tega dne naprej so pošiljali Marca po doper brez spremstva. Njegova celica je bila dan in noč odprta na stežaj, Marco pa je tekal ves dan po cerkvah in se zvečer ves zasopljeno vračal v bojazni, da ne bi zamudil ure, ko zapro kriminal.

Nekoč so namenoma zaprli kriminal boljši zgodaj. Marco pa je napravil trušč in tako razbijal po durih, da so mu morali odpreti in ga pustiti v njegovo celico.

Neki večer je rekel paznik Carcu: "Ti, porco ti, danes spiš zadnjikrat tukaj. Ako nečes povedati, koga si umoril, te ne bodo obesili, ampak te bomo vrgli ven, prokleti bandit. Hodi k vragu, da te kaznuje."

V tej noči se je obesil Marco na oknu svoje celice.

Slišite, župnik je sicer rekel, da se more duša človeka, ki izvrši samomor zaradi očitkov vesti, vendar je rešiti, ker umre v stanju dejanskega kesanja, toda župnik najbrže ni vedel z vso gotovostjo, ali pa je še nereseno vprašanje. Kratkotako, verujte mi, da Marco strah v celici. Kakor hitro so namreč koga zaprli v to celico, se je zbudila v njem vest in pričel se je kešati svojih dejanj, delal pokoro in se popolnoma izpreobrnil. Seveda ne pri vseh v enakem času. Za prestopke je trajalo eno noč, za krivde dva tri dni, za zločin pa tri tedne, preden se je kaznenec izpreobrnil. Najdlje so vztrajali zaparji in goljufi in vobče oni, ki zaslužijo mnogo denarja. To vam povem, da velik denar posebno trdi vest ali pa jo uspava. Najuspešnejše je bilo vedno na dan obletnice Marcove smrti. Tako so prišli tam v Palermu na misel, da napravijo iz celice neke vrste poboljševalnico. Tja so zapirali kaznenice, da bi obžalovali svoja dejanja in se izpreobrili. To veste, da imajo mnogi protekcijo pri policiji in da so drugi taki lopovi naravnost potrebni policiji. Tako je umljivo, da niso vsakega zaprli in da so od časa do časa skrbeli za to, da se ta ali oni ni izpreobrnil. Mislim, da so se dali večji tudi podkupiti od velikih lopovov in jih niso zaprli v čudodelno poboljševalno celico. Niti v kraljestvu čudežev ni več pravičnosti.

Tako, gospod, mi je pripovedoval paznik v Palermu in tamonjski tovariši so mi to potrdili. Čudno, noben paznik ni hotel vtakniti v celico niti enega prsta. Tako so se bali, da bi jih mogla obsijati milost in bi morali obžalovati svoja dejanja.

Torej, kakor rečeno, učil sem nadpaznika razne pobožne igre s kvartami. Bil je ves zmeden, če je izgubil. Ko pa je dobil nekoč zelo slabo kvarto, je podivjal in me zaprl v Marcovo celico.

"Per Bacco," je kričal, "jaz te že naučim!"

Legel sem in zaspal. Zjutraj me je zbudil paznik in vprašal: "Torej, kako si se izpreobrnil?"

"Nič ne vem, signore comandante," sem rekel, "spal sem kakor maček." — "Tako? Nazaj!" je zakričal name.

Toda čemu bi vam pripovedoval na dolgo: tri tedne sem bil že v celici in še vedno nič: nobene milosti ni bilo. Paznik se je pričel čuditi in je rekel:

"Vi čehi ste pa proketo brezbožni ali pa krivoverni, ker na vas prav nič ne deluje!" In potem me je strašno ozmerjal.

In, glejte, od tega časa naprej Marcova celica sploh ni več delovala. Naj so zaprli vanjo kogarkoli, nihče se ni niti najmanj izpreobrnil, niti pobožnejši ali se kesal. Kratko malo celica ni več funkcionirala. Ježešmarija, kako so bili jezni! Gnali so me na ravnateljstvo in mi očitali, da sem jo pokvaril in tako naprej. Migal sem z rameni. No, kaj sem mogel za to? Tako so mi dali vsaj za tri dni temnico, baje zato, ker sem poškodoval celico.

USODA INDIJANCEV

Indijanski problem ni za Ameriko baš neznan problem. Iz seznamov, ki jih je lani objavil department (ministrstvo) notranjih zadev, posnemamo, da v Ameriki živi 355.000 Indijancev. Mimogrede bodi omenjeno, da so bili vsi Indijanci pred nekaj leti proglašeni za enakopravne ameriške državljane. Večina jih živi v 200 rezervacijah, ki jih vzdržuje ameriška vlada.

Indijanci so razdeljeni na 193 rodov, ki govorijo 58 raznih narečij in živijo v 26 državah Združenih držav. Osrednja vlada vzdržuje 200 indijanskih šol, na katerih poučuje 700 učiteljev in učiteljic. V rezervacijah je 96 bolnic s 178 zdravniki in 145 streljnicami. Stric Sam zapoštuje 5000 ljudi, katerih edina dolžnost je ta, da skrbijo za potrebe Indijancev. Ameriška vlada izda v ta namen več kot šest milijonov dolarjev na leto. Tuči razne verske ločine vzdržujejo indijanske šole in misijone.

Vzlic vsej pozornosti in skrbi ameriške vlade pa je vsak dan očitnejše, da je vse to premalo. Ne da se tajiti, da so se razmere v zadnjem pokolenju znatno izboljšale vendar so še premalo ugodne, da bi se dokončno preprečilo izumrtje nekdanjih svobodnih gospodarjev Amerike. Danes obiskuje šole 70 tisoč indijanskih otrok, kar pomeni veliko kulturno povzdigo. Toda večina Indijancev živi v bedi, njih življenjska odpornost je čedalje manjša in umrljivost neprestano raste. Svobodne sinove prerije košita pretežno tuberkuloza in trahom; širjenje teh bolezni podpirajo nehijske življenjske okoliščine in slaba hrana. Indijanci ne dober delavce kakor je belokožec. Njegovo načelo je: Delaj toliko, kolikor je neobhodno treba! Če mu zakupnina z njegovega zemljišča ali podpora strica Sama prinese toliko, da se lahko skromno preživi ne bo več prišel za delo: četudi malo, je zanj vendar dovolj. Polje so pri Indijancih vedno obdelovali žene; moški le z nejevoljo prime za motiko ali plug.

V pročišču Zavoda za vladna raziskavanja čitamo, da je rodbinsko življenje Indijancev precej zrahljano, odkar se pošilja mladina obe spolov v oddaljene šole. Te šole zapusti vsaako leto najmanj 375 deklet in deklic. V njih se je doslej s posebno skrbjo poučevalo poljedelstvo.

Vzgoja Indijancev je privedla tako daleč, da se je ameriška vlada v zadnjem času odločila za korenito izpremenbo dosedanjega sistema indijanske zaštite. Nova zaštita bo zasledovala namen, da napravi za Indijanca čim prej samostojnega državljan, ki se bo z lastnimi sposobnostmi preril skozi življenje. Zato bo vzgoja Indijancev poverjena njihovim lastnim izobrazencem in preobčutno varuštvo strica Sama bo polagoma ukinjeno. V ta namen je tajnik Wilbur predložil popolno, preobčutno učnega programa v indijanskih šolah. Odpravljeni bodo dosedanj inter-nati za vzgojo indijanskih otrok.

Indijancem se bo dala prilika, da se izučijo različnih poklicev. Nazor, da se bodo Indijanci rešili tako, da jih vlada izobrazila za umno kmetijstvo, se je pokazal v praksi kot jalov. Indijance je slab poljedelec, a — začudo — dober strojnik. V železniških tovarnah v Winslowu

v Arizoni je nameščenih kakih 150 mladih Indijancev, ki nadkrijajo svoje belopolte tovariše po spretnosti in bistroumnosti. Če se nov načrt dosledno izpelje, se Indijanci ne bodo več vzdržali kot narod in rasa, marveč se morajo polagoma preliti v ameriški narod, to zmes tolikih ras in narodov.

Posihmal bodo rezervacije ostale samo tam, kjer jih bodo Indijanci sami zahtevali. Osrednja državna vlada je že prevrnila skrb za Indijance na bremena posameznih federalnih držav, s čimer bo asimilacija, t. j. preliti Indijancev v maso belopoltega ameriškega ljudstva še bolj pospešeno. Indijanski otroci bodo lahko obiskovali iste šole kot otroci belcev, česar na pr. otroci črncev ne smejo. Osrednja vlada pa je razpisala stipendije za posebno nadarjene indijanske sinove in hčere, ki bi se hoteli posvetiti visokošolskemu studiju.

Tako je indijansko vprašanje v Ameriki stopilo v novo razvojno stopnjo in vse kaže, da bo indijansko ljudstvo kmalu izgubilo zadnja sled svoje prerijske romantike. Izginilo bo v belem plemenu, ki ga bo ponedog malo pobarvalo, dokler ne izginejo tudi ti sledovi. In bo samo čna Amerika, velika in ne-čoljiva.

ČE ZDRAVNIK V BOLNICI ZASPI

V varšavski bolnici je bil asistent na kirurškem oddelku dr. K. po naporni operaciji tako utrujen da mu je bil daljši počitek nujno potreben. Sklenil je ostati kar v bolnici ker se mu ni ljubilo hoditi domov. Odsel je v prazno sobo in legel k počitku. Da bi hitreje zaspa, je zavil uspalni prašek. Ni pa opazil, da leži na sosedni postelji z rjuho pokrito truplo.

Zgodaj zjutraj so prišli v sobo bolniški uslužbenci, da odneso truplo. Namesto pravega trupla so pa našli na nosilke zdravnika in ga odnesli v mrtvašnico. V mrtvašnici so postavili nosilke tako trdo na tla, da se je zdravnik zbudil. Začuden je pogledal uslužbenca in jih vprašal, kaj pomeni ta šala. Uslužbenci to seveda mislili, da je izpregovoril mrtvi in se tako prestrašil, da sta dva omedlela.

KAKO PES NAJDE SLED

V neki nemški medicinski publikaciji je nedavno izšla razprava Rudolfa in Rudolfine Menzel. Ki obravnava vprašanje: v čem tiči zmoglost psov, da najdejo sled. Težko je reči, ali se psi pri iskanju ravna po onem posebnem vonju, ki je lasten vsakemu človeku, ali ne. Nekateri namreč trdijo, da ta specifični vonj, ki je pri vsakem človeku drugačen, psm pri iskanju prav nič ne koristi, marveč da sledi samo duhu pohojenih rastlin in zemlje. To domnevo, potrjujejo tudi poskusi, ki so pokazali, da psi lahko slede celo umetno odtisnjenim stopinjam, kjer o kakem specifičnem vonju ne more biti govora. Vendar pa slednji ni popolnoma brez pomena, marveč igra v nekih okoliščinah zelo vlogo, ki jo omenjena razprava podrobneje obravnava.

USPEH KARDINALA PACELIJA

Med nedavno imenovanimi novimi kardinali je bil tudi mladi berlinski nuncij msgr. Pacelli, o katerem se je že takrat zadrževalo, da je predstiran za naslednika kardinalu državnemu tajniku Gaspariju. Ta domneva se je obistinila in kardinal Pacelli je, kakor poročajo iz Rima, že zavzel svoje novo mesto, za papežem najvišje in najvažnejše v katoliški cerkvi.

Oba ta dva kardinala, Gaspari in Pacelli, dajeta glavno obeležje najnovejši vatikanski politiki. Kardinal Gaspari si je pridobil zgodovinsko zaslug za zaključitvijo sporazuma v Kvirinalom in s pomirjenostjo s Italijansko državo. Papeževa država je v glavnem njegovo delo. Kardinal Pacelli si je pridobil za Vatikan zaslug za zaključitvijo cerkvene pogodbe s Prusijo. Kot papežev nuncij v Berlinu je Pacelli delal tri leta za to pogodbo. Ali je njegov uspeh tako velik kakor časti, ki so ga doletele? Odgovor naj nam da sama pogodba, podpisana lani 14. junija med prusko državo in Sv. stolico. Ta pogodba predvsem nima značaja konkordata, ker je Pruska izrecno poudarila, da jo sklepa s Sv. očetom papežem kot vrhovnim glavarjem katoliške cerkve in ne z Vatikanom kot suvereno silo. Zato ta pogodba ne potrebuje sankcije državnega zbora, temveč samo pruskega deželnega zbora. Po svoji vsebini se ta pogodba prilagaja eni iz leta 1921, pri čemer upošteva izpremenjen razmere v življenju posameznih škofij.

Ker se tudi Jugoslavija nahaja pred zaključitvijo pogodbe s papežem oziroma pred zaključitvijo konkordata, je zanimivo ogledati si od blizu prusko pogodbo.

Pruska država jamči zakonsko zaščito svobodi izpovedanja in izvrševanja katoliške religije. Z izvršeno preureditvijo pristojnosti škofov nad posameznimi škofijami zlasti v škofijah Koeln in Vrtislave, se je osnovala nova nadškofija v Padebornu in prva škofija v Berlinu. Cerkvi je zajamčena neovirano snovanje novih župnij ob sodelovanju države. Pruska država povaruje letno dotacijo katoliški cerkvi od dosedanjih 14 na 23 milijonov zlatih mark. Država jamči za izvrševanje čl. 138 državne ustave, ki govori o spoštovanju pravice cerkvene lastnine. Prav tako je zajamčeno združbno pravo po predpisih ustave.

Izpopolnjevanje izpraznjenih škofovskih mest, oziroma imenovanje novih škofov se vrši na naslednji način: Škofijski ordinarijat predlaga papežu listo kandidatov, ki so po kanonskem pravu sposobni zavzeti mesto škofa. Sv. Stolica predlaga iz te liste ordinarijat s tajnim glasovanjem volji škofa. Sv. stolica se je obvezala, da ne bo za škofa imenovala osebo, za katero ordinarijat ne ugotovi po volitvi pri pruski vladi, da ne obstoji proti njej ugovor političnega značaja. Pri postavljanju kandidatnih list in pri volitvi sodelujejo tudi oni kanoniki, ki nimajo svoje rezidence. Sv. stolica se je obvezala, da ne bo za "prelata nullus" in koadjutorja kakšnega škofa imenovala osebo, za katero se prej ne prepičja pri pruski vladi, da ne obstoji proti njej ugovor političnega značaja.

Prav tako je določena procedura za imenovanje kanonikov in vikarjev v posameznih škofijah in ostale višje duhovščine, pri čemer je sprejeto načelo, da morajo biti nemški državljani, ki so si pridobili šolske kvalifikacije na nemških šolah, katoliških bogoslovnih fakultetah ali semeniščih. Izjemo tvorijo nemški državljani, ki so dovršili kakor višjo papežovo šolo v Rimu. O njihovem imenovanju je cerkev dolžna prej obvestiti prusko vlado. Tudi način uvajanja višje duhovščine v službene dolžnosti je podrobno določen. Katoliški bogoslovne fakultete, ki služijo v Nemčiji izobrazijo duhovščine, so po imenih naštetje.

Določeno je prijateljsko odstranjevanje sporov, ki bi mogli nastati pri izvrševanju te pogodbe. Zaključna klavzula te pogodbe izrača ravnopravnost nemškega in italijanskega besedila. Pogodba je stopila v veljavo z izmenjavo ratifikacij v Berlinu lani ob koncu avgusta.

Na podlagi te pogodbe je bil imenovan v Berlinu za prvega škofa dosedanji škof v Meissnu dr. theol. et. phil. Christian Schrether. Pri oceni te pogodbe je treba upoštevati ono, česar ne vsebuje. Tako ne stoji v pogodbi nobena besed-

da o vplivu katoliške cerkve na šolsko vzgojo otrok in mladine in ničesar o obstoječih cerkvenih redovih. Primerjan z ostalimi konkordati, sklenjenimi s Sv. stolico, ta pogodba niti od daleč ne zadovoljuje dosedanjih zahtev Vatikana. Dejstvo samo, da je papežev nuncij Pacelli kot nagrado za to prusko pogodbo dobil najvišje priznanje, ki ga more Vatikan dati kakemu duhovniku, dokazuje, da se v Vatikanu danes drugače gleda na odnosaje proti suverenim državam kakor nekdanj.

KARAVANA SEVERNIH JELENOV

Med največjimi čredami udumodeljenih živali, ki jih je človek prenesel iz kraja v kraj, treba omeniti 3000 severnih jelenov. Nedavno so odgnali to krdelo z zapadne Aljaskke proti ustju reke Mackenzie. Priprave za pohod so trpele cele mesece. Jeleni je od kanadske vlade kupila newyorská družba, ki namerja udomačiti te živali, namenjene Eskimom v severozapadnem kanadskem ozemlju. S tem da se uvedejo te črede k tem preprostim ljudstvom, upajo razviti pri njih obrti, ki jim bo omogočal živeti še od časa drugega kot od samega lova in ribarstva. Na čelu karavani stoji Laponce Andrew Bahr, najboljši poznavalec severnih jelenov. Prvi jih je uvažal v Aljasko na željo Američanov, ki so jih kupovali na Laponskem. Trije drugi Laponci in 6 Eskimov spremljajo karavano, ki poleg črede žene še 53 sani z jelenjo vprego. Ideč čez rob in glob bo prispela spomladi do Colvilla, na čigar bregovih ostane 2 meseca. Povečana z mnogimi mladimi odrine zopet na pot in spomladi leta 1931. pride na določeno mesto.

KJE SE NAHAJA JOŽE GRAMC, doma iz Čeden, fara Catež pri Brežicah. Pred 9. leti je bil v Cleveland in potem v Colorado. Isče ga njegov prijatelj: — John Jalovec, Maple Ave., E. F. D. 1, Geneva, Ohio. (2x 5&8)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poenoten o potnih listih, priljaji in drugih stvareh. Vsled naše dolgotrajne izkušnje Vam mi zamerimo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvostalne brozurnike.

Tudi nedržavljanj zamerijo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za potovanje (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in laži se ne pošilja več v stari kraj, ampak ga mora vsak prošlee osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred namenjanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označijo, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljenecv letno, a kvotni višjeji se izdajajo samo onim prošilec, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stari ameriški državljani, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili, žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa se opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili gostavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE BANK
63 CORTLANDT STREET
NEW YORK

Naročite SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1930

ki je letos izredno zanimiv.

POŠLJEMO VAM GA POŠTNE PROSTO ZA

50c

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Njegova čast.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

12

(Nadaljevanje.)

Felika je globoko vzdihnil ter segel z roko preko čela. Ali se je izdal? Ali ga je hotela s tem zavrniti v njegove prave meje? Ne, tako prijazno in dobrotno so zle njene oči kot poprej.

Pomirjen, se je prišel zopet zabavati. Pri tem se je tako globoko zagledal v oči Helme, da se je prestrašil, ko je naenkrat stal Anton poleg njega ter smehljaje prosil Helmo za ples.

Helma je zardela ter zrla zmedena v njegov smehljajoči se obraz. Najraje bi odklonila, ker ji je mučno plesati. Ni pa mogla odkloniti vsled tega se je počasi dvignila.

Anton je potrpel medtem svojega brata po rami. — Kaj je, mali? Ali ti je prav, če privedem gospodično zopet semkaj, po končanem plesu? — je vprašal prešerno.

Felika je zardel. — Tvoja dolžnost je privedi gospodično zopet nazaj na njeno mesto. Za to ne moreš zahtevati nikake nagrade.

Anton je smeje odvedel Helmo k plesu. Felika je gledal za obema s potrim srcem. Kako zmedena in rdeča je postala, ko jo je Anton pozval na ples! Zopet je vstal v njem vroč strah, da uganja morda Anton burke z nedolžnim srcem Helme. Njemu je bila taka kot vse druge, kajti nobene ni jemal za resno. Nemiren je vstal ter stopil k vratom. Ravno kar je privihrala Helma ob roki njegovega brata mimo. Pogled mu je povzročil neizmerno bol. Vse je privoščil svojemu bratu brez zavisti — le te deklice ne! Stisnil je skupaj svoje robe ter se počasi vrnil na svoje mesto. Presegalo je namreč njegove moči, da bi moral še nadalje gledati, kako ročno je plesal Anton s Helmo.

— Vi plesate ko nimfa, — je rekel medtem Anton Helmi. — Škoda, da imam jaz še druge obveznosti, kajti drugače bi si večkrat dovolil prouiti vas za ples! Helma pa si je mislila, kako dobro da je, da ima še druge obveznosti.

— Jaz bi se morala na vsak način odpovedati zabavi, gospod Althoff, — je rekla naglas.

— Zakaj, milostna gospodična? — Ker moram kot plesalka le priskočiti na pomoč, kadar ni dovolj dam.

— Kdo je uveljavil to okroto pravilo? — To se razume pravzaprav samo od sebe. Tega ni nikdo ukazal.

— Ah, — ta nauk odpovedi se ne pristojno vašemu vselemu bitju! — Kdo vam pravi, da je to nauk odpovedi?

— Moj mali prst. Vse mlade dame so strastne plesalke. Vsak valčnik takt zabudi električno napetost v duši mlade dame.

— Potem ni električna napetost pri meni več intaktna. Poslušam že ves večer najlepše melodije iz raznih valčkov ter sedim pri tem udobno in prijetno v stranski sobi.

— Zato je najti le dva pojasnila, — je rekel Anton, ki je napravil odmor ter se presunljivo ozrl v Helmo.

Segavo se je ozrla vanj. — Ali mi hočete dati ta pojasnila? — Z veseljem. Ali je vaše srce v tej stranski sobi tako močno zaposleno ali pa...

Helma je takoj močno zardela ter izgledala tako zmedena ter brez pomoči, da je Anton dosti vedel. Ni je hotel še nadalje mučiti ter je nadaljeval, po prekinjenju samega sebe:

— Ne, to se ne more pravzaprav ujemati, kajti vsi mladi gospodje se vendar tukaj v dvorani. Ostaja mi le še nadaljno pojasnilo: — Gospa konzulica vas je pozvala, da se pečate z mojem bratom Felikom, ki vendar ne pleše.

Helma se je preplašena ozrla vanj: — Kdo vam je rekel, da me je gospa konzulica pozvala, naj storim to?

Veselo se je nasmehnil ter se ozrl zopet v njem preplašeni obraz: — Zopet moj majhni prst, milostna gospica. Vi ne vjamete, kak prebrisan lopov je pravzaprav to! On mi rareši vse uganke. Sedaj vam tudi, odkod pride vaša vzdržnost. Sama ste se izdala. Prav nič se vam ni treba prestrašiti! Nobencemu človeku ne bom izdal. Vi imate le po velje gospe konzulice, da se odpoveste plesu.

Helma je prosteje vzdihnila. V tem trenutku ji je postalo jasno, kajti čuti pravzaprav do Feliksa Althoffa in bala se je, da je Anton morda uganil. Njegove besede pa so ji vzele ta strah.

Niti slutila ni, da je Anton vse pametno preračunal, da je ne razburi in vznemirja še bolj.

— Zelo čudno od mene, da sem vas vsaj za en ples odtegnil vaši samaritanski dolžnosti? — je rekel smeje.

Helma se je ozrla z velikimi, resnimi očmi v njegov prešerni obraz.

— Vi ste gotovo zelo dobro mislili, gospod Althoff. Sedaj pa vas prosim povedite me zopet ven. Kaj ne, vi ne boste izdali svojemu bratu, ker ste bistroumno dognali? Zelo mučno bi bilo, če bi lahko domneval, da sem se zabavala z njim le na višje povelje.

Anton je nevarno skremžil obraz. — No, — roko na srce, — kaj če bi bila ta domneva napačna? Moj brat Feliks je krasen človek. Le nekoliko okoren in temeljit pri zabavi. V naši družini je učenjak. Razveseljivo ni prav posebno kramljati s njim!

— V tem se zelo motite, — se je razvnela Helma, ki ni niti slutila, da se je Anton skrival za to vprašanje, ter hotel izvedeti od nje še kaj več. — Vaš gospod brat je zelo duhovit človek, od katerega se človek lahko dosti nauči. Jaz bi ga rada poslušala ure in ure.

— Tako? — je rekel Anton, z nevernim obrazom. — No, o okusih se ni mogoče pričakati. Vi izgledate tako verodostojna, da vam moram vrjeti.

V tem trenutku je priplesala mimo Vera z nekim častnikom. Oba je še dal časa opazovala z ljubosumnimi pogledi.

Zakaj je Anton povabil k plesu ravno Helmo? Kako uneto sta kramljala in kako neumorno se je Anton pečal z njo! Niti za trenutek ju ni pustila izpred oči. Vroča jeza se je dvignila v srcu strastne ženske. Zakaj ni ostala pri Feliku Althoffu, kot so ji naročili? Zakaj se ni izognila temu pozivu? Ljubosumnost jo je napravila krivično. Privoščila ni nobeni drugi pozornosti Antona Althoffa.

Helma se je prestrašila jeznega pogleda, katerega je vrgla nanjo Vera, ko je priplesala mimo. Nedaleč proč od obh se je konzulica ustavila ter izpustila svojega spremljevalca.

— Prosim, vas, odvedite me hitro nazaj, — je rekla Helma svojemu spremljevalcu. — Gospa je gotovo jezna, ker pišem.

Anton se je obrnil proti Veri. Kot dva plamena sta se zadele oči obeh. Helma je zapazila ta pogled, in mučen občutek strahu ji je stisnil prsi. Anton ji je ponudil s poklonom roko ter jo odvedel nazaj, v stransko sobo.

— Ne vznemirjate se, gospodična. Takoj bom obiskal gospo konzulico ter obtožil samega sebe, da sem vas za trenutek odvrnil od vaše samaritanske službe. Moja beseda na to, niti najmanjše grajanje vas ne bo zadelo.

Helma je molče in udano sklonila glavo.

(Dolje prihodnjic.)

POGLAVJE O REKORDIH

Živimo v stoletju lova za rekordi in zato ni čuda, da se vrše na vseh koncih in krajih razne tekme, na katerih hočejo ljudje z rekordnimi ekstravagancami presenetiti svet. Lov za rekordi je včasih vreden priznanja ali pa vsaj razumljiv, je pa tudi mnogo rekordov, katere bi morali presoati psihijatri. Lansko leto nam je prineslo mnogo takih rekordov in zanimivo je, da Evropa ni dosti zastajala za Ameriko.

Začnimo kar z različnimi rekordnimi poskusi v jedi. Ime Louis Karamsky ni sicer še vpisano v nobenem leksikonu, pač pa je bilo omenjeno že opetovano v novinah. Ta prebivalec Chicaga je namreč nedosegljiv šampion v pospravljanju jaje. Nekoč je pojedel 40 surovih jaje v 79 sekundah. Zamorec Washington Harlem iz Bostona je pa svetovni mojster v požiranju polžev. Neki Dunajčan je dosegel rekord s tem, da je pojedel za kosilo 69 velikih cmokov. Rekord v posejanju banketov je dosegel predsednik francoskega Touring Cluba Mr. Calire, ki se je udeležil v pratekili sezoni nad 400 banketov in je skoro na vsakem oficijelno govoril.

17.131 besed je napisal na razglednico Belgijec Avgust Menujer in je prekosil dosežanji svetovni rekord v drobni pisavi, katerega je imel Američan Schneider, ki je spravil na razglednico 11.000 besed. Ta rekord ima pa še drugo stran. Menujer je nemreč pisal svojo razglednico celih 14 let. S tem je bil dosežen vztrajnostni rekord v pisanju razglednic. Najhitrejša evropska strojepliska je bila Francozina Odetta Piau, ki je napisala na tekmi 96 francoskih besed v minuti, dočim si je priboril njena ameriška koleginja po pokicu, newyorška strojepliska Germaine Bajot, naslov ženske z najlepšimi rokami na svetu. Največja draguljarna v New Yorku jo je takoj sprejela v službo kot manekinko proti mesečni plači 2500 dolarjev. Za to ogromno plačo bo opravljala zelo lahko delo, kajti kazala bo kupcem samo prstane in zapestnice na svojih lepih ročicah. Seveda si je dala roke takoj zavarovati za 100.000 dolarjev. Tudi starost ne izključuje lova za rekordi. To je dokazal 80 letni Wilfred Bockins iz Chicaga, ki je plesal brez odmora 6 ur in 11 minut.

DALJE

Svetovni rekord v plesu je dosegel Dunajčan Gagavzok, ki je plesal brez odmora 79 ur in 30 minut. Za svetovni rekord v igranju na klavir se je bil lani hud boj. Američan Kemp je bil ponosen na svoj rekord, kajti igral je 64 ur. Kmalu ga je pa prekosil Anglež M. Bridge iz Manchesterja. Potem se je pa pojavil Dunajčan Geza Ledovski, ki je igral 75 ur in 45 minut, toda prekosil ga je pianist Delness iz Muehleima za pol ure. Ledovski se pa ni hotel udati in pri naslednjem poskusu je igral 77 ur 30 minut. Rekorda se pa ni dolgo veselil, kajti prekosil ga je pianist in mesarski pomočnik ob enem Otto Braun-Novak, ki je igral nepretrgoma 80 ur 30 minut. To je šlo Ledovskemu tako na živce, da ni miroval, dokler ni dosegel novega svetovnega rekorda s tem, da je igral na klavir nepretrgoma 82 ur. Pravi živčni atlet in fenomen je pa John Barrington iz Ontaria, ki je ves teden

poslušal igranje na gosli, na katere so igrali po vrsti učenci, začelniki in za silo izsolani vijolinisti.

Svetovna prvakinja v poljubljajni je dražestna koristka Elsie Laureton iz Delmara. Ne temeljih zdravstvenih poskusov, pri katerih gre za beleženje pospešenga utripanja srca pri poljubi, je zmagača v tekmi za prvenstvo Zedinjenih držav. Petnajstkrat več se je razširilo in skrečilo njeno srce pri poljubi, nego srca njenih nasprotnic. Med Parizom in Bostonom se bije boj za svetovno prvenstvo v potovanju čez ocean. Naslov svetovnega prvaka na tem polju je dobil nedavno predsednik francosko-ameriške trgovske zbornice James, ki je oficijelno dokazal, da se je vozil iz Evrope v Ameriko 55 krat, nazaj pa tudi 55 krat, da je torej prepotoval ocean 110 krat. Proti njemu je pa nastopil Američan Peabody, češ, da se je vozil čez ocean že 119 krat in da je torej on svetovni prvak. James je star sicer že 77 let vendar je pa izjavil, da upa še doseči svetovni rekord v vožnjah čez ocean. Ker pa njegov nasprotnik noče popustiti, sta se spoprijela in zdaj se navdušeno vozita iz Evrope v Ameriko in nazaj. Kralj števec denarja je uradnik londonske banke, ki sešteje in zloži v 9 minutah 1000 novčičev.

BREZPLACNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli št. 27, East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12., soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 3. do 5., soba 413.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
\$2.—
naročite ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 18 Street
New York City

VODNIKOVE
KNJIGE
za leto 1930
SO RAZPRODANE

Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle.

Knjigarna 'Glas Naroda'

Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle.

Knjigarna 'Glas Naroda'

Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle.

Knjigarna 'Glas Naroda'

Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle.

Knjigarna 'Glas Naroda'

Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle.

Knjigarna 'Glas Naroda'

Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle.

Knjigarna 'Glas Naroda'

Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle.

POZOR, ROJAKI!

Iz naslova na listo, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina posla. Ne čakajte torej, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem naslednjih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, John Gerni
Frank Janesh, A. Saffic
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbien
Chicago, Joseph Bilsh, J. Bevdic
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambicli
J. Zaleli, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Summit, J. Horvath
Waukegan, Frank Petkovšek in Jože Zelenc

KANSAS

Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND

Steyer, J. Černe
Kiltziller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular, Ant. Janzich

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, A. Pannan, Frank Pucelj
Ely, Jos. J. Pesel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povik
Virginia, Frank Hrvatic
Sheboygan, John Zorman
West Allis, Frank Skok

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA

Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Pannan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternbach
Little Falls, Frank Maslo

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti
Cleveland, Anton Sobek, Chas. Karlinger, Louis Rudman, Anton Simcich, Math. Slapnik

Euclid, F. Bajt

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant in J. Kumšč

Niles, Frank Kogovšek

Warren, Mrs. F. Racher

Youngstown, Anton Kikelj

OREGON

Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakše
Bessemer, Louis Hribar
Braddock, J. A. Germ
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Rovansk

Crafton, Fr. Machek

Export, G. Previc, Louis Jupančič, A. Škerlj

Farrell, Jerry Okorn

Forest City, Math. Kamin

Greensburg, Frank Novak

Homer City in okolico, Frank Ferenschack

Irwin, Mike Paushek

Johnstown, John Polanc, Martin Korusheta

Krayn, Ant. Taušelj

Luzerne, Frank Balloch

Manor, Fr. Demshar

Meadow Lands, J. Koprivšek

Midway, John Žust

Moon Run, Fr. Podmilšek

Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Arb

in U. Jakobich, J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar

Reading, J. Pesdrec

Steelton, A. Hren

Unity Sta. in okolico, J. Škerlj

Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovan

Willock, J. Pernel

UTAH

Helper, Fr. Kreba

6. marca: Dresden, Cherbourg, Bremen
7. marca: Ile de France, Havre
Pennland, Cherbourg
8. marca: Minnekahda, Boulogne sur Mer
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
12. marca: America, Cherbourg, Bremen
13. marca: Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen
14. marca: Majestic, Cherbourg
Bremen, Cherbourg, Bremen
15. marca: Minnewaska, Cherbourg
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
Conte Grande, Napoli, Genova
16. marca: Saturnia, Trst

19. marca: President Harding, Cherbourg, Bremen
20. marca: Aquitania, Cherbourg
Stuttgart, Cherbourg, Bremen
21. marca: Paris, Havre
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
24. marca: Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
25. marca: Leviathan, Cherbourg
26. marca: Hamburg, Cherbourg, Hamburg
27. marca: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
28. marca: Ile de France, Havre
Olympic, Cherbourg
Westernland, Cherbourg, Antwerpen
Europa, Cherbourg, Bremen (Privat)
Augustus, Napoli, Genova
29. marca: Minnetonka, Cherbourg
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
George Washington, Cherbourg, Bremen
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
2. aprila: Berengaria, Cherbourg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
3. aprila: Dresden, Cherbourg, Bremen
4. aprila: Majestic, Cherbourg
Karlsruhe, Bremen
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
5. aprila: Minnekahda, Boulogne sur Mer, Conte Blancamano, Napoli, Genova
6. aprila: Valonia, Trst
8. aprila: Roma, Napoli, Genova
9. aprila: Mauretania, Cherbourg
Aquitania, Cherbourg, Bremen
10. aprila: Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen
11. aprila: Paris, Havre
Homer, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Bremen, Cherbourg, Bremen
12. aprila: Minnewaska, Cherbourg
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg
14. aprila: Reliance, Cherbourg, Hamburg
16. aprila: Aquitania, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen
17. aprila: Stuttgart, Cherbourg, Bremen
18. aprila: Ile de France, Havre
Olympic, Cherbourg
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
19. aprila: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
Conte Grande, Napoli, Genova
20. aprila: Saturnia, Trst
23. aprila: Berengaria, Cherbourg
Hamburg, Cherbourg, Hamburg
George Washington, Cherbourg, Bremen
24. aprila: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
25. aprila: Majestic, Cherbourg
Europa, Cherbourg, Bremen
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Westernland, Cherbourg, Antwerpen
26. aprila: Minnetonka, Cherbourg
30. aprila: Mauretania, Cherbourg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih ozemljih:

ILE DE FRANCE 7. mar.; 28. mar. (1 P. M.) (5 P. M.)

PARIS 21. mar.; 11. apr.; 5. P. M.

Najkrajša pot po Selezniel. Vasko je v posebni kabini s vsami moderimi udobnostmi. Pijača in slava francoske kuhinje larsno nika cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

WEST VIRGINIA: Williams River, Anton Svet.

WISCONSIN: Milwaukee, Joseph Istinik in Jos. Koren.

Racine in okolico, Frank Jelenc.

WYOMING: Rock Springs, Louis Isacher.

Diamondville, F. Lambert.

Vsak zastopnik izda potrdilo svoto, katero je prejel. Zastopnik rojakom toplo priporoča.

Naročnina za "Glas Naroda":

Za eno leto \$6.; za pol leta \$3., za štiri mesece \$2.; za četrt leta \$1.50.

New York City je \$7. celo leto. Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem posla naročnina za list, so naproseni, da jo po možnosti čimprej obnove.

Uprava lista.

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE

POVESTI in ROMANI

SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROBEN

V TEM LISTU VSAKI TEDEN